

TOIMINTAKERTOMUS

2017

Sisällysluettelo

<i>Taloudellisten resurssien hallinta</i>	3
<i>Tilinpäätöksen tunnusluvut</i>	4
<i>Tilinpäätös</i>	6
<i>Hallitusten jäsenten allekirjoitukset</i>	18
<i>Tilintarkastuskertomus</i>	19
<i>Jäsenmäärien muutokset</i>	21
<i>PAMin lomaosakkeet ja – kiinteistöt</i>	26
<i>PAMin työehtosopimukset</i>	27
<i>PAMin tutkimukset ja selvitykset</i>	28
<i>PAMin lausunnot ja kannanotot</i>	29
<i>Palvelualojen ammattiliiton valtuusto 1.1. – 31.12.2017</i>	31
<i>Palvelualojen ammattiliiton hallitus 1.1. – 31.12.2017</i>	32
<i>Työttömyyskassan hallitus 1.1. – 31.12.2017</i>	32
<i>Hallituksen asettamat valiokunnat ja taustaryhmät</i>	32
<i>Sopimusosalatoimikunnat</i>	33
<i>Palvelualojen ammattiliiton edustukset 2017</i>	35
<i>Palvelualojen ammattiliiton jäsenyydet 2017</i>	47

Toimintakertomus

Taloudellisten resurssien hallinta

Liiton ja työttömyyskassan jäsenmaksuosuudet ovat olleet toista vuotta peräkkäin samat eli liiton osuus oli 0,85 prosenttia ja työttömyyskassan 0,65 prosenttia, kokonaisjäsenmaksun pysyessä samana 1,5 prosenttia. Näin ollen liiton saamalla jäsenmaksutulolla ei pystytty kattamaan toiminnan menoja varsinkin, kun liiton jäsenmaksutulo jäi selvästi budjetoidusta maksavien jäsenten määrän laskiessa.

Sijoitustoiminnan osalta vuosi 2017 oli hyvin onnistunut. Sijoitustoiminnan kokonaistuotto oli 10,47 %. Liiton talouden kokonaistulos oli 6,13 miljoonaa euroa eli 5,63 milj. euroa yli budjetoidun.

Toimintavuonna järjestettiin jäsentapahtuma Lahdessa hiihdon MM-kilpailujen yhteydessä. Organisatorisesti vuoden aikana yhdistettiin Julkaisu- ja markkinointiosasto Viestintä- ja yhteiskuntapoliittiseen osastoon sekä aluetoimistorakennetta uudistettiin. Tämän vuoksi luvut edelliseen vuoteen eivät ole täysin vertailukelpoiset.

Jäljempänä esitetyt vuoden 2016 tilinpäätösluvut ovat suluissa.

Jäsenmaksutulon riittävyys ja kustannusten hallinta

Liiton talouden perustana ovat jäsenten maksamat jäsenmaksut. Jäsenmaksuilla pyritään kattamaan liiton toiminnalliset kulut ja varaudutaan tekemään rahastointi työtaistelurahastoon. Liitolle tulleen jäsenmaksun suuruus oli henkilöjäsenen veronalaisesta bruttopalkasta 0,85 prosenttia (0,85 prosenttia) ja tästä määrästä liitto palautti enintään 11 prosenttia ammattiosastoille. Liiton kokonaisjäsenmäärä oli vuoden 2017 lopussa 226 383 (231 295) jäsentä, joista maksavia jäseniä oli 148 916 (153 447).

Liiton nettojäsenmaksutuotto oli kertomusvuonna 21,85 (22,76) milj. euroa, mikä oli 1,45 milj. euroa alle budjetoidun. Jäsenmaksutuotto jäi edellisestä vuodesta 0,90 milj. euroa. Ammattiosastojen saama palaute oli 2,67 (2,78) milj. euroa.

Tilikauden toimintakulut pysyivät lähes budjetoidulla tasolla. Toiminnalliset kulut olivat kaikkiaan 26,55 (27,74) milj. euroa, josta henkilöstökulujen osuus oli 11,44 (11,11) milj. euroa. Toiminnalliset kulut sisältävät poistoja 1,25 (1,41) milj. euroa.

Toimitilat ja työvälineet

Vuosi 2017 oli ensimmäinen täysi toimintavuosi keskustuomiston uusissa toimitiloissa Ympyrätalossa (Siltasaarekatu 18). Vuoden aikana tehtiin vielä pieniä muutoksia tilojen toiminnallisuuden lisäämiseksi sekä tarvittavia toimistokalustehankintoja.

Oulun ja Jyväskylän aluetoimistojen osalta kirjattiin kiinteistöjen arvonalentumista 0,21 milj. euroa ulkopuolisten tahojen tekemien arvioiden pohjalta.

Sijoitustoiminnan onnistuminen

Liitto sijoittaa hallussaan olevat varat turvallisesti ja tuottavasti. Sijoituksia tehtäessä kiinnitetään huomiota myös maksuvalmiuteen. Sijoitustoiminnan kannalta vuosi 2017 oli lopputulokseltaan erinomainen huolimatta epävarmuudesta sijoitusmarkkinoilla.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kokonaistuotto oli 13,87 (16,02) milj. euroa eli yli 8,15 milj. euroa yli budjetoidun. Kojamo Oyj:n maksamat osingot olivat yli 3,76 milj. euroa.

Sijoitustoiminnan kokonaistuottoa vähentää muun muassa poistot 0,11 (2,22) milj. euroa, sijoituskiinteistöjen vastikekulut 0,41 (0,45) milj. euroa, sijoitusten arvonalentumiset 1,22 (2,98) milj. euroa sekä myyntitappiot 0,45 (1,32) milj. euroa.

Poistojen merkittävän laskun selittää liiton omistaman Petäys Resortin myynti. Hotellialue rakennuksineen ja irtaimistoineen siirtyi uudelle omistajalle 1.2.2017 lukien.

Liiton sijoitus- ja rahoitustoiminnan nettotulos oli 10,82 (8,02) milj. euroa, mikä on noin 7,15 milj. euroa yli budjetoidun. Arvonalentumisten palautuksia hankintahintaan kirjattiin yhteensä 1,28 (2,00) milj. euroa.

Liiton tytäryhtiöt

Pamlex Oy harjoittaa yrityksille tarjottavaa koulutustoimintaa. Toiminta oli kertomusvuonna vähäistä.

Leppäranta Oy on lepäävä yhtiö.

Liikealan Kehittämispalvelut Yhteistoimintataito Oy hallinnoi Tallinnassa olevaa kiinteistöä, joka on myyty, joten yhtiöllä ei ole enää toimintaa.

Etelä-Hämeen Lomat Oy osakekanta siirtyi uudelle omistajalle 1.2.2017.

Kiinteistö Oy Tiistiläntörmä vuokraa omistamiaan asuntoja Espoon Matinkylässä.

Tilinpäätöksen tunnusluvut

	2014	2015	2016	2017
Varsinaisen toiminnan kulujäämä % nettojäsenmaksusta	99	100	122	121
Varsinaisen toiminnan kulujäämä maksavaa jäsentä kohden (€)	192	183	196	194
Henkilöstökulut % jäsenmaksutuotosta	42	42	49	52
Tilikauden tulos % kokonaistuotosta ennen satunnaisia eriä	4	6	8	17
Nettojäsenmaksutuotto % kokonaistuotosta	69	75	58	60
Sijoitustulos % kokonaistuotosta	3	6	20	30
Oman pääoman tuotto prosentti	1,30	1,65	2,27	4,43
Vakavaraisuusprosentti	95	95	95	95

Tunnusluvut ja muut tiedot henkilöstöstä

	2013	2014	2015	2016	2017
Koko henkilöstö	197	202	184	182	188
Naiset	141	145	135	135	140
Miehet	56	57	49	47	48
Vakituinen henkilöstö	191	191	176	177	177
Naiset	136	137	128	131	133
Miehet	55	54	48	46	44
Määräaikaiset	6	11	8	5	11
Naiset	5	8	7	4	7
Miehet	1	3	1	1	4
Vakituisen henkilöstön keski-ikä	45	46	46	46	45
Keskiarvo palvelusaika	13 v	13 v	13 v	13 v	12 v

Arvio liiton tulevasta talouden kehityksestä

Liiton hyväksytyn talousarvion mukaan kokonaisjäsenmaksu vuonna 2018 on edelleen 1,5 (1,5) prosenttia, josta työttömyyskassan osuus on 0,65 (0,65) prosenttia. Näin ollen vuoden 2018 osalta liiton saama jäsenmaksutulo ei edelleenkään riitä kattamaan liiton toiminnan menoja, vaan kuluja on arvioitu olevan noin 3,97 milj. euroa jäsenmaksutuloja enemmän.

Jäsentemme työllisyys on hieman parantunut viime aikoina. Vuoden 2019 talousarviota laadittaessa arvioidaan, onko mahdollista tehdä muutoksia liiton ja kassan välisiin jäsenmaksuosuuksiin. Liiton ja työttömyyskassan kokonaistaloudellisen tilanteen tasapaino on edellytys pitkäjänteiselle toiminnan kehittämiseksi.

Sijoitustoiminnan tuloksen kannalta merkittävimmät riskit liittyvät edelleen maailmantalouden epävarmaan kehitykseen. Riskeinä ovat mm. korkotason muutokset, kotimaisten yritysten liikkeelle laskemien joukkovelkakirjojen luottoriski, osakemarkkinoiden kehitys sekä geopoliittiset ja poliittiset riskit.

Liiton taloudellinen tulos ja ehdotus ylijäämän käytöstä

Tilikauden tulos oli 6.129.593,10 (3.038.868,00) euroa ylijäämäinen. Tilikauden ylijäämä ehdotetaan siirrettäväksi kokonaisuudessaan työtaistelurahastoon.

Tilinpäätös

TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2016
VARSINAINEN TOIMINTA		
Tuotot		
Toimintatuotot	138 304,83	239 390,75
Muut tuotot	<u>270 397,34</u>	<u>239 267,33</u>
	408 702,17	478 658,08
Kulut		
Henkilöstökulut	11 435 205,93	11 111 484,75
Poistot	1 245 746,50	1 411 298,79
Muut kulut	<u>14 274 144,89</u>	<u>15 694 141,14</u>
Kulut yhteensä	26 955 097,32	28 216 924,68
Kulujäämä	26 546 395,15	27 738 266,60
VARAINHANKINTA		
Tuotot		
Jäsenmaksutuotot	24 520 973,30	25 534 682,66
Ammattiosastojen jäsenmaksuosuus	<u>-2 666 679,03</u>	<u>-2 778 050,96</u>
	21 854 294,27	22 756 631,70
Varainhankinta yhteensä	21 854 294,27	22 756 631,70
Kulujäämä	-4 692 100,88	-4 981 634,90
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot	13 873 183,32	16 022 450,46
Kulut	-2 943 275,99	-5 782 750,76
Poistot	<u>-108 213,35</u>	<u>-2 219 176,80</u>
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä	10 821 693,98	8 020 522,90
Tuottojäämä	6 129 593,10	3 038 888,00
TILIKAUDEN TULOS	6 129 593,10	3 038 888,00
Tilikauden ylijäämä	<u>6 129 593,10</u>	<u>3 038 888,00</u>

TASE

VASTAAVA

31.12.2017

31.12.2016

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

1 457 636,68

1 176 669,07

Aineettomat hyödykkeet yhteensä

1 457 636,68

1 176 669,07

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

408 081,50

408 081,50

Rakennukset ja rakennelmat

69 823,84

725 080,84

Koneet ja kalusto

295 113,40

390 037,98

Muut aineelliset hyödykkeet

68 850,52

174 869,65

Aineelliset hyödykkeet yhteensä

841 869,26

1 698 069,97

Sijoitukset

Osuudet saman konsernin yrityksissä

61 104,39

111 104,39

Osuudet omistusyhteisyhteisöissä

4 050 000,00

4 590 000,00

Muut osakkeet ja osuudet

65 157 284,86

62 464 702,03

Muut saamiset

63 798 929,00

59 122 931,37

Sijoitukset yhteensä

133 067 318,25

126 288 737,79

Pysyvät vastaavat yhteensä

135 366 824,19

129 163 476,83

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Saamiset

Myyntisaamiset

131 027,96

248 664,87

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

43 800,73

229 572,38

Muut saamiset

1 151 756,45

1 631 192,41

Siirtosaamiset

4 116 480,23

4 312 225,56

Saamiset yhteensä

5 443 065,37

6 421 655,22

Rahat ja pankkisaamiset

7 230 852,75

6 276 402,59

Vaihtuvat vastaavat yhteensä

12 673 918,12

12 698 057,81

Vastaavaa yhteensä

148 040 742,31

141 861 534,64

TASE

VASTATTAVAA

31.12.2017

31.12.2016

Vastattavaa

OMA PÄÄOMA

Muut rahastot	135 188 921,34	132 150 033,34
Tilikauden ylijäämä	6 129 593,10	3 038 888,00
	<u>141 318 514,44</u>	<u>135 188 921,34</u>

Oma pääoma yhteensä 141 318 514,44 135 188 921,34

VIERAS PÄÄOMA

Lyhytaikainen

Saadut ennakot	50 228,91	47 624,16
Ostovelat	968 983,53	1 409 279,09
Muut lyhytaikaiset velat	232 746,56	264 336,07
Velat saman konsernin yrityksille	27 385,54	105 984,92
Siirtovelat	5 442 883,33	4 845 389,06
Lyhytaikaiset velat yhteensä	<u>6 722 227,87</u>	<u>6 672 613,30</u>

Vieras pääoma yhteensä 6 722 227,87 6 672 613,30

Vastattavaa yhteensä

148 040 742,31141 861 534,64

RAHOITUSLASKELMA	2017	2016
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	-25 086 937,67	-26 326 967,81
Varainhankinta	21 854 294,27	22 756 631,70
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	5 569 159,92	8 335 429,37
Tulorahoitus	2 336 516,52	4 765 093,26
Lyhytaikaiset saamiset, lisäys (-), vähennys (+)	978 589,85	423 318,77
Korottomat lyhytaikaiset velat, lisäys (+), vähennys (-)	49 614,57	127 126,64
	<u>1 028 204,42</u>	<u>550 445,41</u>
Toiminnan aiheuttama rahavarojen muutos	3 364 720,94	5 315 538,67
Investoinnit ja sijoitukset		
Käyttöomaisuushankinnat ja tehdyt sijoitukset		
Aineettomat oikeudet	-1 423 151,11	-1 526 607,81
Maa- ja vesialueet	0,00	0,00
Rakennukset ja rakennelmat	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	-31 950,42	-57 452,69
Muut aineelliset hyödykkeet	-7 400,00	
Muut osakkeet ja osuudet	-15 341 063,81	-27 388 982,01
Muut saamiset	-32 286 411,02	-30 242 076,99
	<u>-49 089 976,36</u>	<u>-59 215 119,50</u>
Käyttöomaisuuden ja pitkäaikaisten sijoitusten myynnit		
Maa- ja vesialueet	0,00	0,00
Rakennukset ja rakennelmat	650 000,00	0,00
Koneet ja kalusto	28 500,00	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet	5 274,78	
Muut osakkeet ja osuudet	12 470 922,97	27 356 702,02
Saamiset	28 217 869,60	25 133 031,50
Myyntivoitot	5 307 138,23	2 883 039,57
	<u>46 679 705,58</u>	<u>55 372 773,09</u>
	-2 410 270,78	-3 842 346,41
Rahavarojen muutos ennen lainojen muutosta	954 450,16	1 473 192,26
Rahojen ja pankkisaamisten lisäys (+), vähennys (-)	<u>954 450,16</u>	<u>1 473 192,26</u>
Tarkistus:		
Rahat ja pankkisaamiset 31.12.	7 230 852,75	6 276 402,59
Rahat ja pankkisaamiset 1.1.	6 276 402,59	4 803 210,33
Rahojen ja pankkisaamisten muutos	<u>954 450,16</u>	<u>1 473 192,26</u>

1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1.1. Palvelualojen ammattiliitto PAM ry on emoyhteisö liitetietojen kohdassa 7.1. mainituille yhteisöille. Tilinpäätöksestä on saatavissa jäljennös Palvelualojen ammattiliitto PAM ry:stä, Siltasaarenkatu 18 A, 8.krs., 00530 Helsinki. Konsernitilinpäätöstä ei ole laadittu, koska yhdisteleminen on tarpeetonta oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. (KPL 6 luku 3 § 1 mom.)

1.2. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät.

Palvelualojen työttömyyskassan ja liiton välillä on keskinäisessä veloituksessa noudatettu 25.10.2016 tehtyä palvelusopimusta, joka tuli voimaan 1.1.2017.

Käyttö- ja sijoitusomaisuuden poistoperiaatteet:

Aineettomista oikeuksista poisto-aika 3 vuotta (tasapoistot)

Muista pitkävaikutteisista menoista poisto-aika 5 vuotta (tasapoistot)

Rakennuksista ja rakennelmista 7%:n, 20%:n ja 30%:n menojäännöspoistot

Koneista ja kalustosta 25%:n menojäännöspoistot

Sijoitusomaisuuteen kuuluvista pörssiosakkeista tehdyt kulukirjaukset tai poiston palautukset perustuvat käyvän arvon alentumiseen tai nousuun kuitenkin enintään hankinta/nimellisarvoonsa.

2. TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 2.1. Varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut toiminnanaloittain
 - vuosien 2016 ja 2017 luvut eivät ole vertailukelpoisia organisaatiomuutoksen vuoksi, 31.7. asti
 toiminut Julkaisu- ja markkinointiosasto yhdistetty Viestintä- ja yhteiskuntapoliittiseen osastoon

	1.1. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2016
Viestintä- ja yhteiskuntapoliittinen osasto		
Muut tuotot	96 572,47	190 841,11
Henkilöstökulut	-1 351 790,62	-1 437 014,69
Vuokra- ja vastikekulut	-17 256,79	-13 860,99
Muut kulut	-3 868 529,86	-3 748 937,34
	<u>-5 141 004,80</u>	<u>-5 008 971,91</u>
Edunvalvontaosasto		
Toimintatuotot	4 751,80	5 679,20
Muut tuotot	15 617,52	31 763,00
Henkilöstökulut	-1 893 198,31	-1 857 103,02
Vuokra- ja vastikekulut	-664,22	0,00
Muut kulut	-1 381 412,18	-1 372 709,16
	<u>-3 254 905,39</u>	<u>-3 192 369,98</u>
Järjestö- ja aluetoiminnan osasto		
Toimintatuotot	41 300,00	43 000,00
Henkilöstökulut	-1 135 238,98	-1 144 655,59
Vuokra- ja vastikekulut	-241,51	-1 359,00
Muut kulut	-1 177 861,26	-648 849,29
	<u>-2 272 041,75</u>	<u>-1 751 863,88</u>
Hallinto- ja henkilöstöosasto		
Toimintatuotot	1 864,93	1 352,84
Muut tuotot	18 355,50	6 172,48
Henkilöstökulut	-3 112 458,33	-1 931 608,34
Vuokra- ja vastikekulut	-3 275,48	-4 390,11
Muut kulut	-3 308 257,23	-3 432 612,52
	<u>-6 403 770,61</u>	<u>-5 361 085,65</u>
Talous- ja sis.palvelujen osasto		
Muut tuotot	129 788,46	115 957,22
Henkilöstökulut	-749 218,10	-756 693,37
Poistot	-1 245 746,50	-1 374 947,09
Vuokra- ja vastikekulut	-876 417,60	-1 089 130,75
Muut kulut	-2 025 796,23	-3 154 611,83
	<u>-4 767 389,97</u>	<u>-6 259 425,82</u>
Lomatoimintakiinteistöt		
Vuokratuotot	11 294,04	14 365,00
Muut tuotot	0,00	25,86
Hoitokulut	-28 638,43	-24 434,79
Käyttö- ja ylläpitokulut	-47 584,72	-8 472,58
	<u>-64 929,11</u>	<u>-18 516,51</u>
Toimistoalueet		
Toimintatuotot	33 484,10	18 009,00
Muut tuotot	66 967,39	65 883,23
Henkilöstökulut	-3 193 301,59	-3 984 409,74
Vuokra- ja vastikekulut	-479 602,69	-514 307,61
Muut kulut	-1 069 900,73	-1 694 856,03
Poistot	0,00	-36 351,70
	<u>-4 642 353,52</u>	<u>-6 146 032,85</u>
Liitto		
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	<u><u>-26 546 395,15</u></u>	<u><u>-27 738 266,60</u></u>

	2017	2016
2.2. Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuottojen ja -kulujen erittely		
Tuotot osakkeista ja osuuksista	4 118 662,45	7 999 748,44
Rahoitustuotot		
Pitkäaikaisista sijoituksista	1 683 644,61	1 494 204,00
Rahoitusomaisuudesta	10 361,07	16 764,79
Korkotuotot yhteensä	1 694 005,68	1 510 968,79
Vuokratuotot	1 380 801,81	1 540 669,54
Myyntivoitot	5 307 138,23	2 883 039,57
Muut sijoitus- ja rahoitustuotot	94 492,50	88 055,16
Arvon alentumisten palautukset	1 278 082,65	1 999 968,96
Sijoitus- ja rahoitustuotot yhteensä	13 873 183,32	16 022 450,46
Arvon alentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	1 224 473,47	2 978 738,20
Yhtiövastikekulut	414 477,41	451 570,10
Muut kulut	552 222,15	776 991,19
Myyntitappiot	453 961,10	1 323 464,01
Muut sijoitus- ja rahoituskulut	298 141,86	251 987,26
Poistot	108 213,35	2 219 176,80
Sijoitus- ja rahoituskulut yhteensä	3 051 489,34	8 001 927,56
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä	10 821 693,98	8 020 522,90
2.3. Jäsenmaksutuottojen erittely		
jäsenmaksutuotot	24 520 973,30	25 534 682,66
ammattiosastojen osuus	-2 666 679,03	-2 778 050,96
liiton osuus	21 854 294,27	22 756 631,70
2.4. Varsinaisen toiminnan muiden kulujen erittely		
Henkilöstön muut kulut	888 979,39	971 116,57
Vuokra- ja vastikekulut	1 377 458,29	1 623 048,46
Järjestökulut	2 626 905,61	2 320 879,68
Materiaalikulut	1 255 216,78	1 197 975,52
Ulkopuoliset palvelut	2 928 605,96	4 655 138,20
Jäsenmaksukulut	2 246 268,80	2 565 565,75
Avustukset jäsenille	406 515,01	357 145,86
Muut toimintakulut	2 516 755,33	1 984 754,59
Lomatoimintakiinteistöt	27 439,72	18 516,51
Muut kulut yhteensä	14 274 144,89	15 694 141,14
2.5. Tilintarkastajien palkkiot	16 115,54	19 802,80

3. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

3.1. Pysyvien vastaavien muutokset

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset

	Aineettomat oikeudet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 176 669,07	408 081,50	725 080,84	390 037,98
Tilikauden lisäykset	1 423 151,11	0,00	0,00	31 950,42
Tilikauden vähennykset	0,00	0,00	-650 000,00	-28 500,00
Tilikauden poistot	-1 142 183,50	0,00	-5 257,00	-98 375,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 457 636,68	408 081,50	69 823,84	295 113,40

	Muut aineelliset hyödykkeet
Kirjanpitoarvo 1.1.	174 869,65
Tilikauden lisäykset	7 400,00
Tilikauden vähennykset	-5 274,78
Tilikauden poistot	-108 144,35
Kirjanpitoarvo 31.12.	68 850,52

Sijoitusten muutokset

	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet omistus-yhteisy yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet
Kirjanpitoarvo 1.1.	111 104,39	4 590 000,00	62 464 702,03
Tilikauden lisäykset		110 700,00	15 230 363,81
Tilikauden vähennykset	-50 000,00		-12 420 922,97
Arvon alentumiset		-650 700,00	-393 950,07
Arvon alent.palautukset			277 092,06
Kirjanpitoarvo 31.12.	61 104,39	4 050 000,00	65 157 284,86

	Saamiset
Kirjanpitoarvo 1.1.	59 122 931,37
Tilikauden lisäykset	31 791 632,13
Tilikauden vähennykset	-28 217 869,60
Arvon alentumiset	-393 534,38
Arvon alent.palautukset	1 495 769,48
Kirjanpitoarvo 31.12.	63 798 929,00

3.2. Tieto arvopapereiden jälleenhankintahintojen ja aktivoitujen hankintamenojen erotuksesta

Noteeratut arvopaperit	Osakkeet ja osuudet	Saamiset
Jälleenhankintahinta 31.12.2017	49 871 405,71	67 545 042,80
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	41 817 247,59	61 974 502,86
Erotus	8 054 158,12	5 570 539,94

	2017	2016
3.3. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
Jaksetut korkotuotot	106 529,23	128 793,01
Jäsenmaksusaamiset	3 226 417,41	3 873 864,48
Muut siirtosaamiset	783 533,59	309 568,07
Siirtosaamiset yhteensä	<u>4 116 480,23</u>	<u>4 312 225,56</u>

3.4. Vaihtuvien vastaavien saamisten jaottelu lyhytaikaisiin ja pitkäaikaisiin saamisiin

	2017	2016
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	43 800,73	229 572,38

4. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.1. Oman pääoman muutokset	2017	2016
Työtaistelurahasto 1.1.2017	83 156 009,92	80 994 365,39
Siirto edellisen tilikauden tuloksesta	<u>3 038 888,00</u>	<u>2 161 644,53</u>
Työtaistelurahasto 31.12.2017	86 194 897,92	83 156 009,92
Käyttörahassto 1.1.2017	48 994 023,42	48 994 023,42
Katettu edellisen tilikauden alimäämä	0,00	0,00
Siirto edellisen tilikauden tuloksesta		
Käyttörahassto 31.12.2017	<u>48 994 023,42</u>	<u>48 994 023,42</u>
Edellisten tilikausien ali/ylijäämä		
1.1.2017	3 038 888,00	2 161 644,53
Siirto työtaistelurahastoon	-3 038 888,00	-2 161 644,53
Katettu käyttörahasstosta	0,00	0,00
Siirto käyttörahasstoon		
31.12.2017	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>6 129 593,10</u>	<u>3 038 888,00</u>
Oma pääoma yhteensä	141 318 514,44	135 188 921,34

	2017	2016
4.2. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
Jaksetut henkilöstökulut	2 283 776,28	2 326 948,14
Jaksetut jäsenmaksukulut	1 927 891,74	1 930 848,53
Muut siirtovelat	1 258 600,85	587 592,39
	<u>5 470 268,87</u>	<u>4 845 389,06</u>

5. VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET

5.1. Muut vastuusitoumukset ja vastuut

5.1.1. Leasingvastuut	31.12.2017	31.12.2016
Seuraavana vuonna erääntyvät leasingmaksut	122 118,40	117 467,65
Myöhemmin erääntyvät leasingmaksut	108 737,16	187 592,02
Yhteensä	<u>230 855,56</u>	<u>305 059,67</u>
First Card Yrityskortit	43 815,95	39 549,67
Vuokratakaukset	205 011,00	205 011,00
5.1.2. Annetut omavelkaiset takaussitoumukset		
Konserniyhtiöt	0,00	117 832,94
5.1.3. Luottolimiittisopimus		
Nordea Bank AB, myönnetty limiitti 750.000 €, jota ei käytössä tilinpäätöshetkellä.		
5.1.4. Vuokravastuut		31.12.2017
Seuraavana vuonna erääntyvät		835 968,00
Myöhemmin erääntyvät		<u>3 665 816,00</u>
Yhteensä		<u>4 501 784,00</u>

6. LIITETIEDOT HENKILÖSTÖSTÄ JA TOIMIELINTEN JÄSENISTÄ

6.1.	Henkilöstökulut	2017	2016
	Palkat ja palkkiot/Henkilöstökulut	9 384 678,06	9 345 433,13
	Veloitetut henkilöstökulut	-567 751,25	-763 762,69
	Palkat ja palkkiot/Muut kulut	124 020,19	140 150,20
	Eläkekulut	2 214 710,90	2 024 385,98
	Muut henkilösivukulut	<u>403 568,22</u>	<u>505 428,33</u>
	Yhteensä	<u>11 559 226,12</u>	<u>11 251 634,95</u>
	josta hallituksen jäsenten ja varajäsenten palkat ja palkkiot näistä tehtävistä	74 911,98	83 465,49
	valtuuston jäsenten ja varajäsenten palkat ja palkkiot näistä tehtävistä	18 901,93	23 976,69

6.2. Hallituksen jäseniä koskevat eläkesitoumukset näistä tehtävistä
Luottamusmiestoimisille hallituksen jäsenille on otettu luottamustoimen eläkevakuutus TYEL-ehdoin.

7. OMISTUKSET

7.1. Yhtiön nimi ja kotipaikka	Omistus- osuus	Oma pääoma	Tilikauden voitto/tappio(-)	Kirjanpitoarvo
Osuudet saman konsernin yrityksissä				
Leppäranta Oy,Helsinki	100 %	27 385,54		50 456,38
Liikealan Kehittämispalvelut				
Yhteistoimintataito Oy,Helsinki	100 %	84,26	67,11	8 000,00
Pamlex Oy,Helsinki	100 %	2 951,24	244,11	2 500,00
Kiint Oy Tiistiläntörmä,Espoo	100 %	23 322,69	27,56	148,01
Yhteensä		53 743,73	338,78	61 104,39
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä				
Mannerheimintie 103 b,Helsinki	27 %	22 302 453,73	4,98	4 050 000,00
Yhteensä		22 302 453,73	4,98	4 050 000,00

7.2. Hotelli, kahvila ja ravintolatyöntekijäin Pohjoismaisen Unionin työtaistelurahasto, jonka varat hoidossa Suomessa. Ei sisälly liiton taseeseen.

Kirjanpitoarvo	31.12.2017	4 240 275,28
Jälleenhankintahinta	31.12.2017	4 234 502,76

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA
TOSITTEIDEN LAJEISTA SEKÄ NIIDEN SÄILYTYSTAVOISTA

KIRJANPITOKIRJAT

Jäsenmaksuperintä IT-sovelluksena
Palkkakortisto ja -laskelmat IT-sovelluksena
Kassakladi IT-sovelluksena
Myynti- ja ostoreskontra IT-sovelluksena
Päiväkirja IT-sovelluksena
Pääkirja IT-sovelluksena
Toimintakertomus ja tilinpäätös

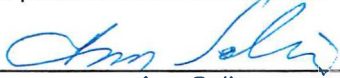
TOSITELAJIT JA NIIDEN SÄILYTYS

Myyntitositelajit: 45, ML, VU
Ostotositelajit: OLW ja OM
Muistiotositelaji: 06
M2 matkalaskutositelaji, henkilökunta, hallitus ja ulkopuoliset: 08
Palkkatositelaji: 10
Pankkitositelaji: 02
Tilinpäätöstositelaji: 20
Liitetietositelaji : LT

Tositelajit säilytetään paperimuodossa,
lukuun ottamatta OLWta joka säilytetään sähköisessä muodossa.

HALLITUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

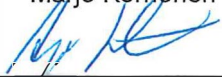
Helsingissä 13. päivänä maaliskuuta 2018

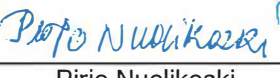

Ann Selin

Esa Hoppendorff

Petri Järvinen

Marjo Korhonen

Arja Lehtonen

Pirjo Nuolikoski

Tarja Puotsaari

Päivi Vehmas

Sini Heikkinen

Seija Jaatinen

Lilli Kilpinen

Ruut Kosonen

Marko Lähdesniemi

Hannu Oikarinen

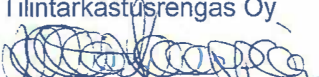

Tarja Seilonen

Jukka Mattila
talousjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 26. päivänä maaliskuuta 2018

Tilintarkastusrenkas Oy

Lotta Kauppila, KHT

Martti Haapakoski, HT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Palvelualojen ammattiliitto Pam ry:n valtuustolle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet **Palvelualojen ammattiliitto Pam ry:n** (Y-tunnus 0668222-5) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka osoittaa ylijäämää 6.129.593,10 euroa, antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsitksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpöytäarvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistäpaan, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidemme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus vastaa muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomukseen sisältyvässä informaatiiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 26. maaliskuuta 2018

Tilintarkastusrenkas Oy

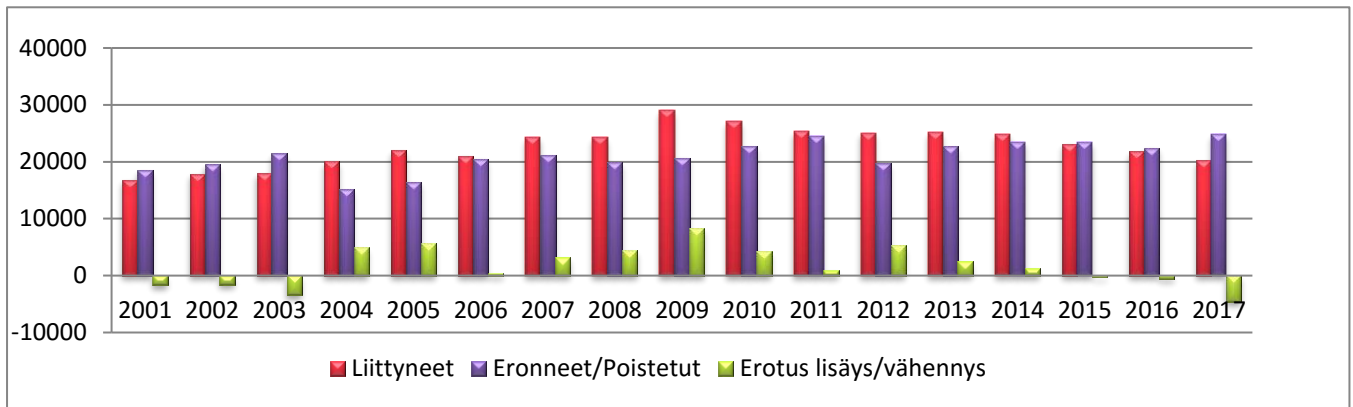
Lotta Kauppila, KHT

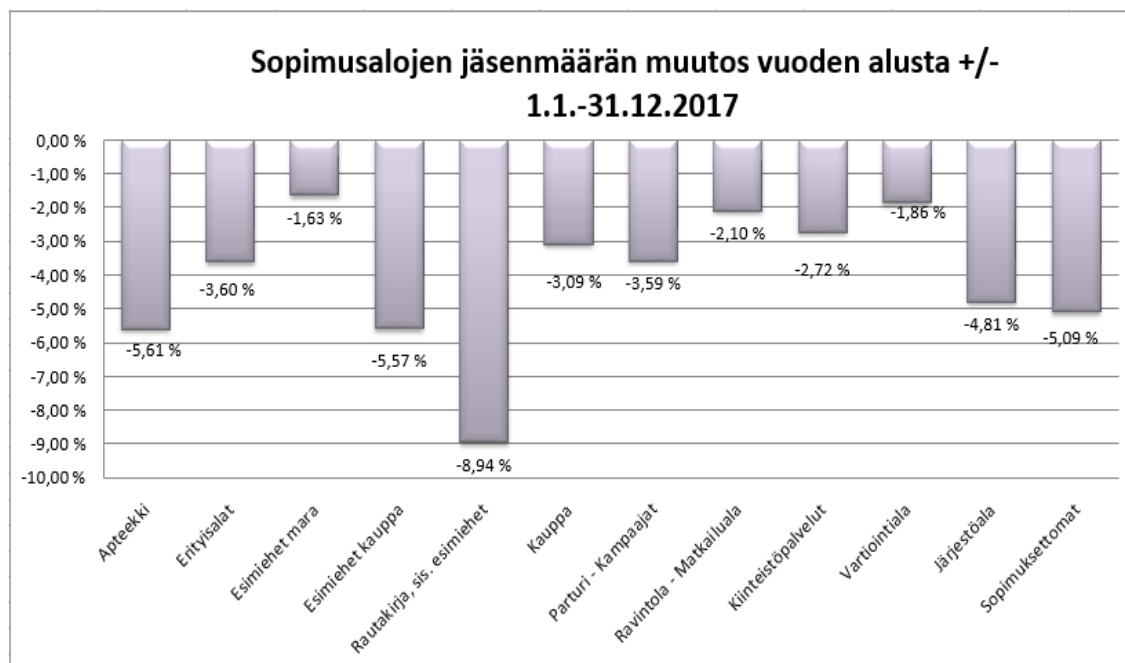
Martti Haapakoski, HT

Jäsenmäärien muutokset

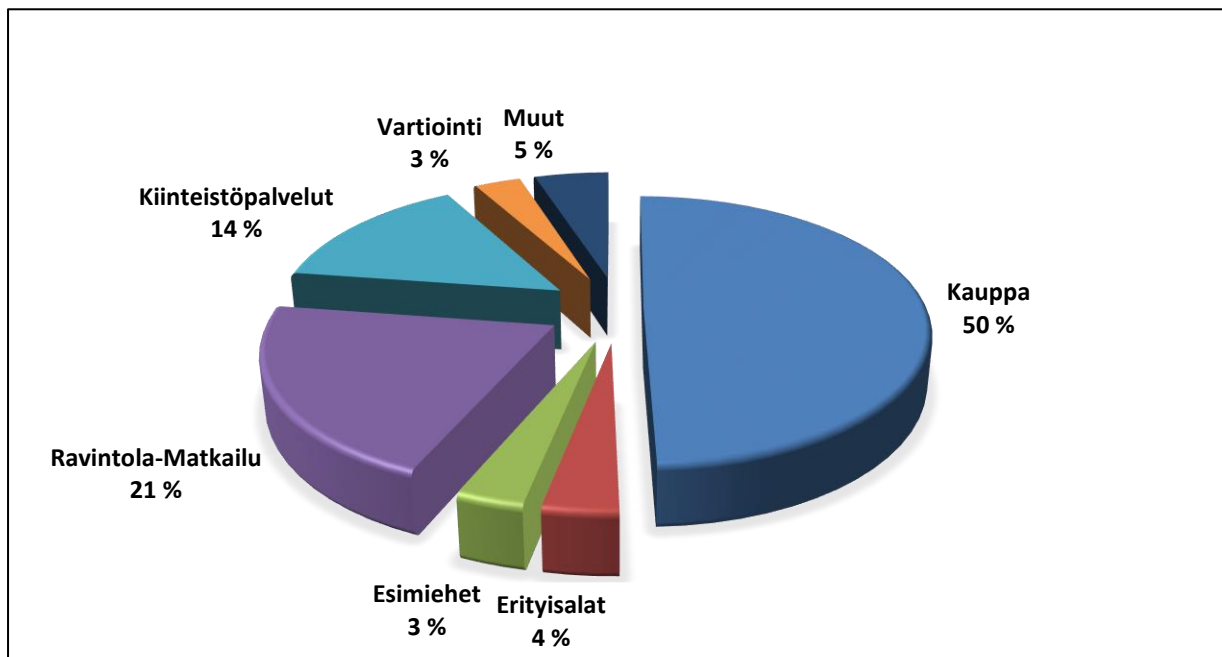
Jäsenvirrat 2001 - 2017

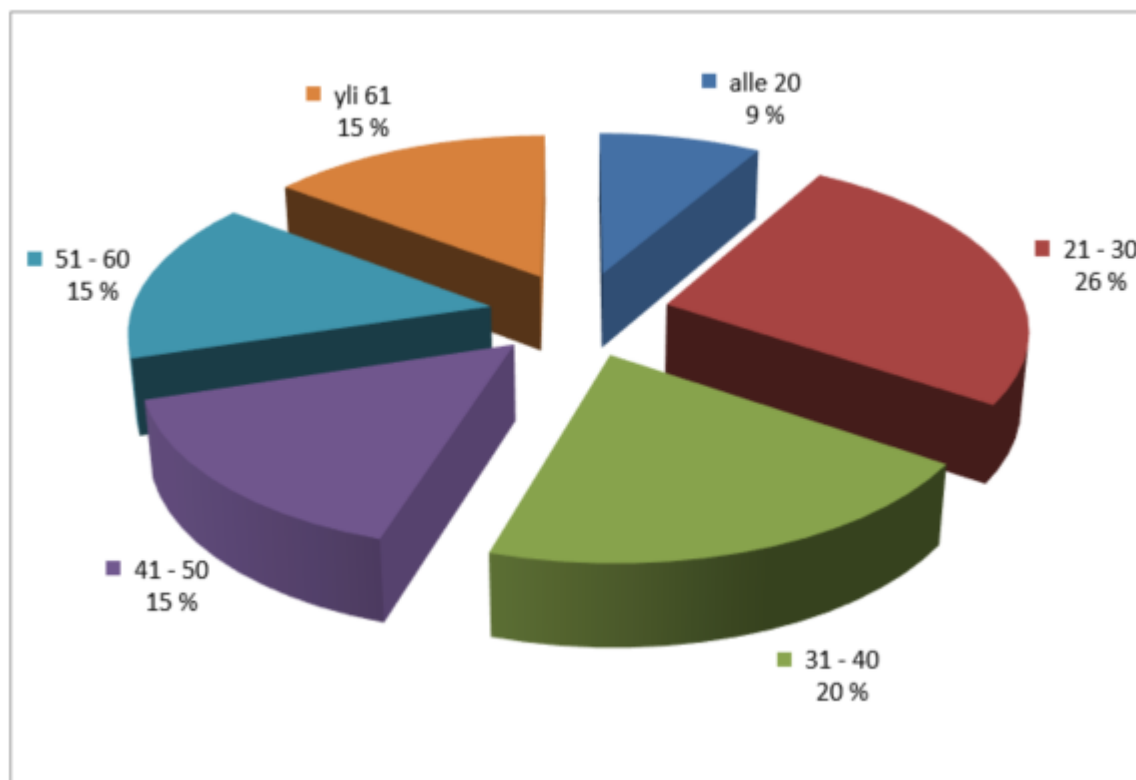
Jäsenmäärän muutos sopimusaloittain vuoden alusta 31.12.2017

Sopimusalajakauma 31.12.2017

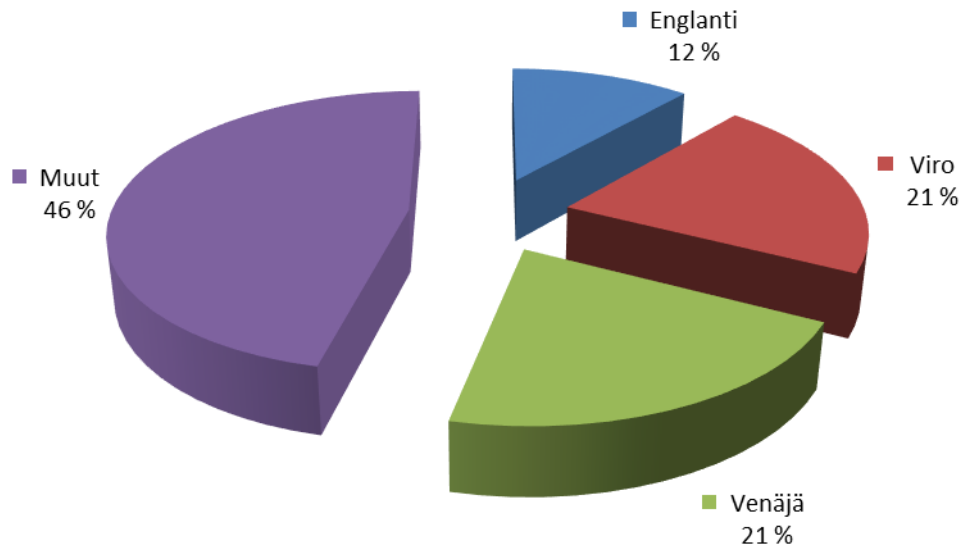
Ikäjakauma 31.12.2017

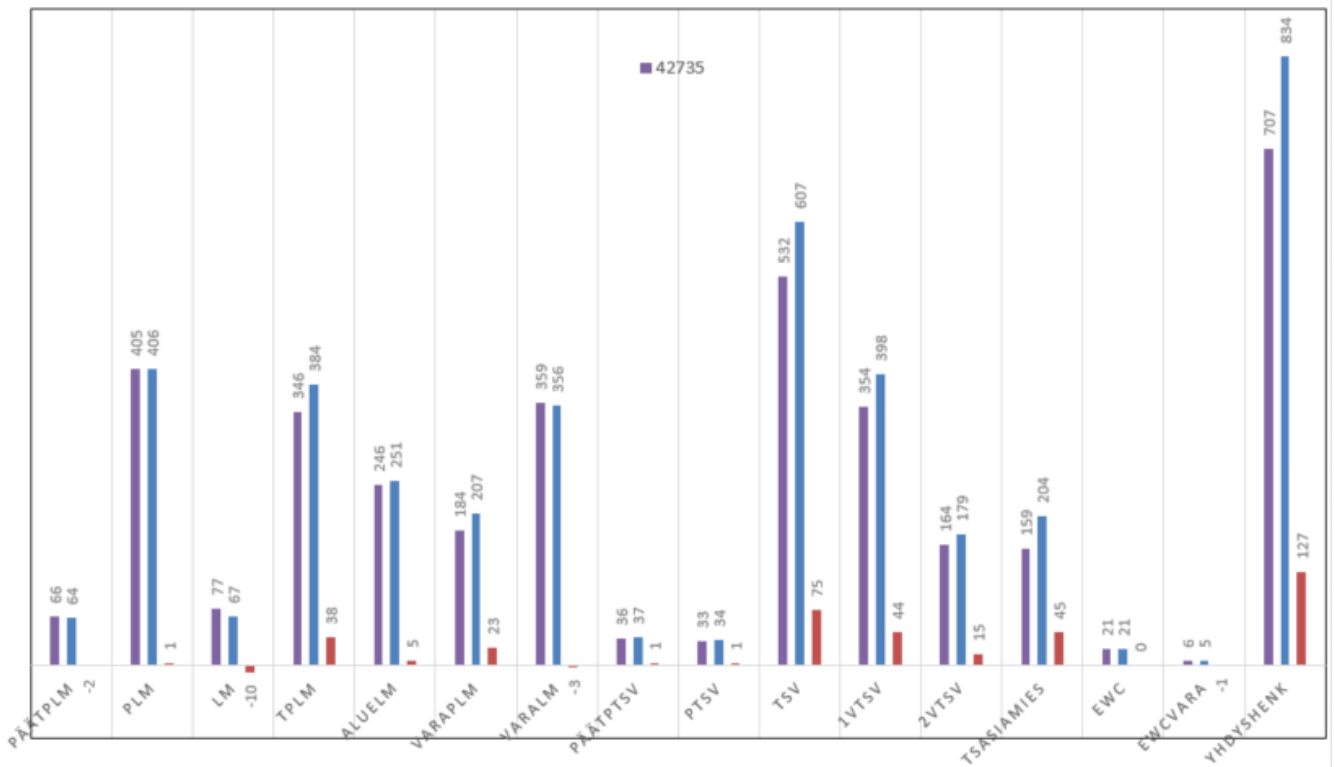
Äidinkielet 31.12.2017

Jäsenistöstä suomenkielisiä 93%, ruotsinkielisiä 2%

Muut äidinkielet 5%, joiden jakauma

Luottamushenkilöt 31.12.2017

Päätoiminen pääluottamus mies

Pääluottamus mies

Alueluottamus mies

Luottamus mies

Toimipaikkakohtainen luottamus mies

Varapääluottamus mies

Varaluottamus mies

Päätoiminen päätyösuojeluvaltuutettu

Päätyösuojeluvaltuutettu

Työsuojeluvaltuutettu

I varavaltuutettu

II varavaltuutettu

Työsuojeluasiamies

EWC-edustaja

EWC-varaedustaja

Yhdyshenkilö

PÄÄTPLM

PLM

ALUELM

LM

TPLM

VARAPLM

VARALM

PÄÄTPTSV

PTSV

TSV

1VTSV

2VTSV

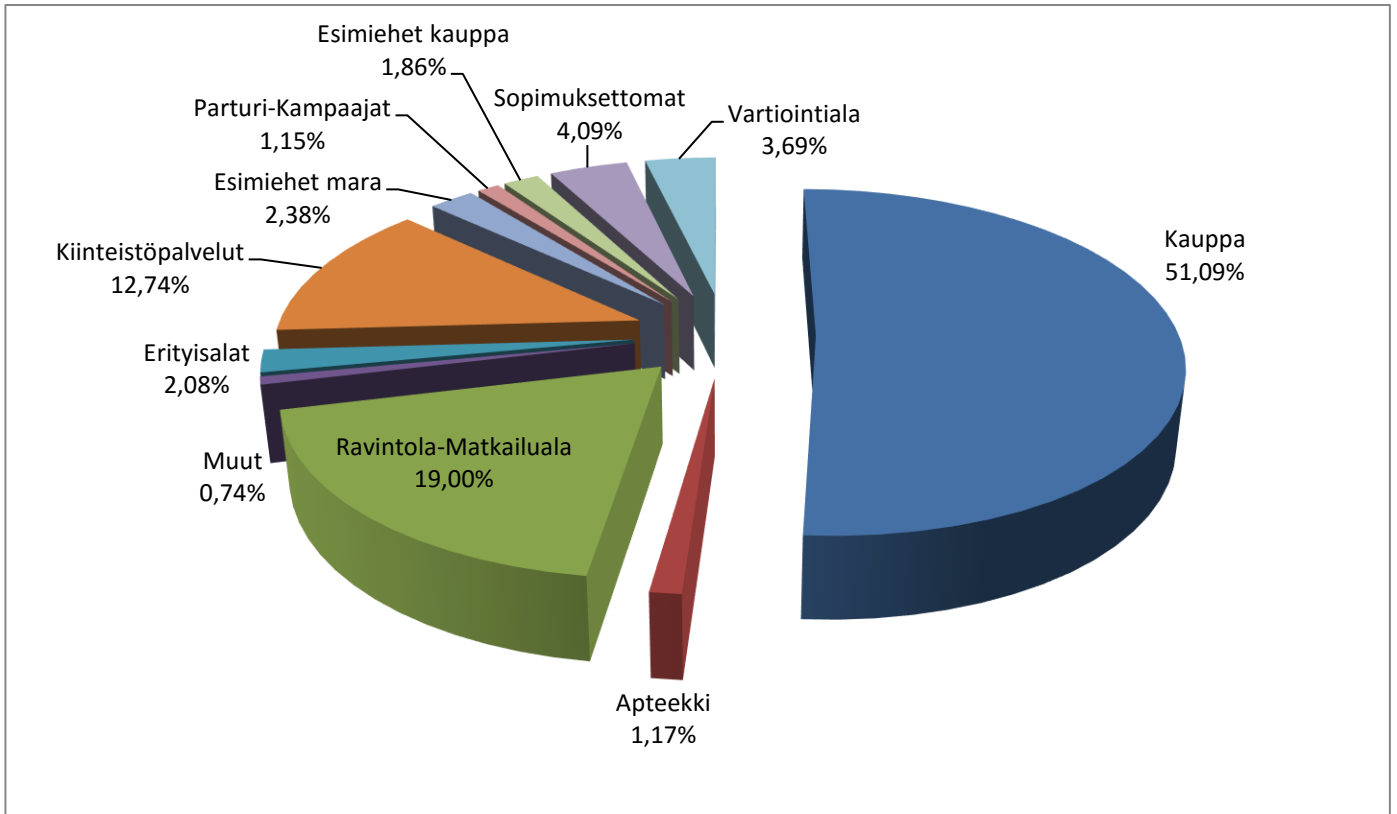
TSASIAMIES

EWC

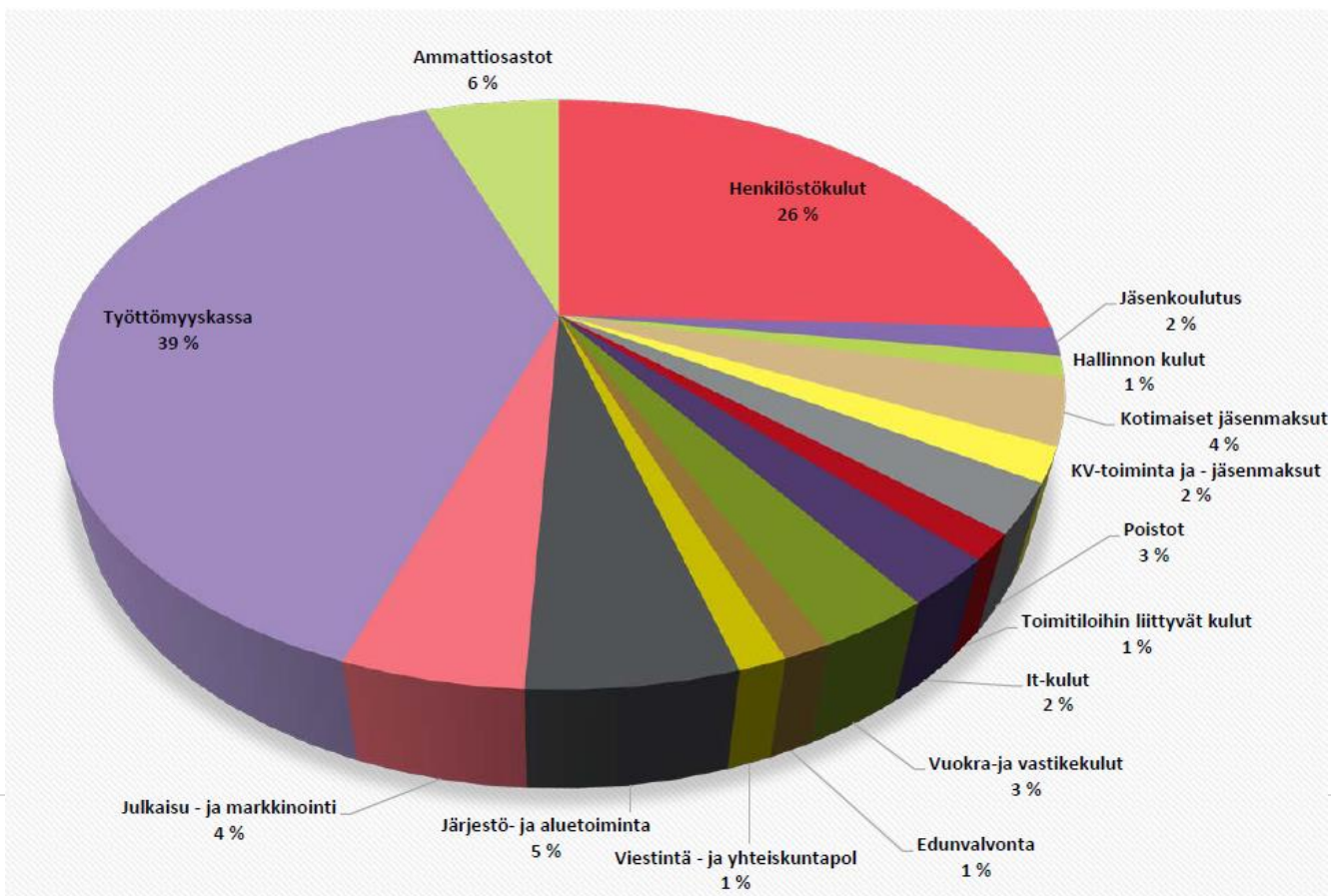
EWCVARA

YHDYSHENK

Jäsenmaksujakauma aloittain

Jäsenmaksutulon ja käytetyn sijoitustoiminnan tuoton jakautuminen 2017

PAMin lomaosakkeet ja – kiinteistöt

Holiday Club -lomaosakkeet

PAM omistaa kaikkiaan 429 Holiday Club -lomaosaketta Vuokatin Katinkullassa, Saimaalla, Kuusamossa, Sallassa, Saariselällä, Tahkolla, Himoksella, Naantalissa, Turun Caribiassa, Tampereen kylpylässä ja Pyhällä.

Lomaosakkeet ovat tasokas jäsenetu ja ne ovat jäsenten varattavissa huomattavasti markkinahintoja edullisempaan hintaan. Loma-asunnot ovat edustavia, viihtyisästi sisustettuja ja hyvin varusteltuja. Ne ovat laadukkaita ja mieluisia rentoutumispaikkoja vapaa-aikaan. Lomakohteissa on runsaasti vapaa-ajan palveluita ja harrastusmahdollisuuksia, ja tekemistä löytyy kaikenikäisille. Holiday Clubin lomaosakkeiden käyttöaste oli 80,00 %

Petäys Resort

PAM myi koko Petäys Resort Oy:n osakekannan Etelä-Hämeen Lomat Oy:lle 31.1.2017. Yhteistyö uuden omistajan kanssa on jatkunut tiiviinä. Petäys Resort on monipuolinen kokous- ja vapaa-ajanhotelli Vanajaveden rannalla. Vuonna 2017 PAMin jäsenet ja ammattiosastot saivat vuonna 30 % alennuksen majoituksesta. Alennus myönnettiin voimassa olevasta majoitushinnasta. Alennus oli henkilökohtainen ja koski vain huonetta, jossa jäsenkortin omaava majoittuu. PAMin ammattiosastot saivat 20 % alennuksen ryhmävarauksista. Alennukset eivät koskeneet ruokaa tai juomaa.

Kylpylähotelli Levitunturi

Liitto on omistajana Kittilässä sijaitsevassa Kylpylähotelli Levitunturissa. Vuonna 2017 PAMin jäsenet saivat 50 prosentin alennuksen henkilökohtaisesta huonehinnasta. PAM maksoi tästä osuudesta 25 % ja Kylpylähotelli Levitunturi 25 %. PAM myi omistusosuutensa hotellista Ammattiliitto Pro:lle marraskuussa 2017.

Ivalon Erämökkit

Lapin ystäville on Inarinjärven Nanguvuonon rannalla 20 kilometrin päässä Ivalosta hyväkuntoisia neljän hengen mökkejä. Ivalon Erämökkien pääasiallinen käyttö on keskittynyt ruska- ja kesälomakauteen. Mökkien varaukset ja valvonnan on hoitanut Reino Ranta. Käyttöaste mökeissä on ollut 16 %.

Lomakoti Kiviniemi

Rovaniemen lähellä Norvajärven rannalla sijaitsevien Lomakoti Kiviniemen mökkien käyttö on keskittynyt kesäaikaan. Mökkien varaukset ja valvonnan on hoitanut Terttu Mäkimurto. Käyttöaste mökeissä on ollut 17 %.

Punkaharjun lomakeskus

Liitto omistaa Punkaharjulla kuusi 4-10 hengen lomaosaketta. Ympärivuotisessa käytössä olevat mökit on remontoitu täydellisesti vuonna 2013. Mökkien varausta hoitaa Harjun Portti – matkailukeskus. Kesäsesonkina mökkien käyttöaste on ollut lähes 100 % ja muina vuodenaikoina 27 %.

PAMin työehtosopimukset

Yleissitovat

Apteekkien työntekijöiden työehtosopimus
Bingotyöntekijöitä koskeva työehtosopimus
Elokuvateattereita koskeva työehtosopimus
Golf-alan työehtosopimus
Hiihtokeskusalan työehtosopimus
Hiusalan työehtosopimus
Huvi-, teema- ja elämyspuistoja koskeva työehtosopimus
Kaupan työehtosopimus
Kaupan ATK-toimihenkilöiden työehtosopimus
Kiinteistöpalvelualan työntekijöitä koskeva työehtosopimus
Kopio- ja tulostusala koskeva työehtosopimus
Matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palveluita koskeva työehtosopimus - työntekijät
Matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palveluita koskeva työehtosopimus - esimiehet
Ohjelmapalvelualan työehtosopimus
Varasto- ja kuljetusesimiesten työehtosopimus
Vartiointialan työehtosopimus
Vähittäiskaupan esimiesten työehtosopimus

Normaalisitovat

Kotitalouskone- ja kodinkonetekniikkahuoltoa sekä palveluautomaattialaa koskeva työehtosopimus
Kuvanvalmistamoita koskeva työehtosopimus
Muuttopalvelun työntekijöiden työehtosopimus
Puhelinpalveluja ja yhteyskeskuksia koskeva työehtosopimus
Runkosopimus (Palvelualojen työnantajat PALTA – Palvelualojen ammattiliitto)

Yrityskohtaiset

Alko Oy:n myymälätyöntekijöitä koskeva työehtosopimus
Avecra Oy:n junapalveluhenkilökuntaa koskeva työehtosopimus
Erytysteollisuutta koskeva työehtosopimus
Hankkija Oy:n myyntihenkilöstön työehtosopimus
Järjestötoimitsijain Liiton työehtosopimus
Makuuni Oy:tä koskeva työehtosopimus
Menekinedistäjiä koskevat yrityskohtaiset työehtosopimukset
S-ryhmän Kaupan esimiesten ja huoltamonhoitajien työehtosopimus
Suomen Kansallisoopperan teknisten pienryhmien sekä teknisten esimiesten ja mestarien työehtosopimus
Suomen Kansallisteatterin tekniikkaa ja vastaavia koskeva työehtosopimus
Urkurakentamo Martti Porthan Oy:n työntekijöiden työehtosopimus
Urkurakentamo Veikko Virtanen Oy:n työntekijöiden työehtosopimus
Veikkauksen työehtoja koskeva työehtosopimus
Yhtyneet-Sopimus Yleisradio, MTV

PAMin tutkimukset ja selvitykset

Kauppojen aukiolojen vapauttamisen vaikutukset työ- ja perhe-elämän yhteensovittamiseen

”Mulle, mulle ja sosiaaliluukulle” – Selvitys palkkatyököyhyyden kustannuksista

Työpaikkakiusaaminen ravintola-alalla (Niina K. Oinonen)

PAMin selvitys tulospalkkauksen yleisyydestä yksityisillä palvelualoilla

PAMin Jäsenkysely 20167

PAMin suhdannepaneeli 1/2017

PAMin suhdannepaneeli 2/2017

PAMin suhdannepaneeli 3/2017

PAMin suhdannepaneeli 4/2017

PAMin Vetovoimabarometri 2017 (TNS-Gallup)

Luottamusmieskysely

Sopimuskierroksen tavoitteet – kysely ammattiosastoille ja aktiiveille

Kohti työehtosopimusneuvotteluja kysely

Hiihtokeskusalan kysely

Golf-alan kysely

Hiusalan kysely

Työllisyyskatsaukset 1/2017 – 12/2017

Toimeentulo pienellä palkalla - kysely

PAMin lausunnot ja kannanotot

- 13.1.2017 Sosiaali- ja terveysministeriö: Hallituksen esitys eduskunnalle alkoholilain ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi
- 27.2.2017 Eduskunta: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annetun lain 10 §n muuttamisesta
- 8.3.2017 Työ- ja elinkeinoministeriö: Hallituksen esitys laiksi työntekijöiden lähettamisestä annetun lain 7 §:n ja 35 §:n 1 momentin 1 kohdan voimaannpanosta
- 22.3.2017 Opetushallitus: Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan tutkintojen perusteiden luonnokset (yht. 3 kpl)
- 4.4.2017 Sosiaali- ja terveysministeriö: Hallituksen esitys työntekijöiden suojelemisesta työhön liittyvältä biologisten tekijöiden aiheuttamalta vaaralta (1155/1993)
- 8.5.2017 Opetushallitus: Palvelulogiikan ammattitutkinnon perusteiden luonnos
- 16.6.2017 Aluehallintovirasto: Kaupan työehtosopimuksen soveltaminen Edrington Finland Oy:ssä
- 28.8.2017 Sisäministeriö: Ihmiskaupan vastaisen toiminnan koordinaation jatkon järjestäminen
- 28.8.2017 Pohjois-Savon liitto: Pohjois-Savon maakuntasuunnitelman luonnos vuoteen 2040 ja Pohjois-Savon maakuntaohjelman luonnos vuosille 2018-2021
- 28.8.2017 Opetushallitus: Hius- ja kauneudenhoitoalan perustutkinnon perusteiden luonnos
- 1.9.2017 Työ- ja elinkeinoministeriö: Työaika sääntelyä selvittävän työryhmän mietintö – työaikalaki
- 1.9.2017 Työ- ja elinkeinoministeriö: Nollatyösopimusten käytön pelisääntöjä selvittävän työryhmän mietintö
- 19.9.2017 Eduskunta/ työelämä- ja talousvaliokunta sekä 25.9.2017 Eduskunta/ hallintovaliokunta: Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten sekä kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä ja eräiksi niihin liittyviksi laeiksi
- 26.9.2017 Opetushallitus: Ravintola- ja catering-alan perustutkinnon perusteiden luonnos
- 26.9.2017 Opetushallitus: Matkailualan perustutkinnon perusteiden luonnos
- 4.10.2017 Opetushallitus: Liiketoiminnan perustutkinnon perusteiden luonnos
- 4.10.2017 Eduskunta/ talousvaliokunta: Hallituksen esitys eduskunnalle alkoholilain ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi
- 12.10.2017 Työ- ja elinkeinoministeriö: Kannanotto yritystukien uudistamiseen
- 13.10.2017 Opetushallitus: Liikunnanohjauksen perustutkinnon perusteiden luonnos
- 13.10.2017 Työ- ja elinkeinoministeriö: Luonnos valtioneuvoston asetukseksi kausityölain soveltamisesta

- 17.10.2017 Opetushallitus: Lääkealan perustutkinnon perusteiden luonnos
- 17.10.2017 Työ- ja elinkeinoministeriö: Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi yksityisten yritysten ja muiden yhteisöjen hyväksymismenettelystä työnvälityspalvelujen eurooppalaisen verkoston (Eures) jäseniksi ja yhteistyökumppaneiksi
- 24.10.2017 Eduskunta/ sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta: Hallituksen esitys eduskunnalle alkoholilain ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi
- 15.11.2017 Eduskunta/ tulevaisuus-valiokunta: Valtioneuvoston tulevaisuusselonteon 1. osa Jaettu ymmärrys työn murroksesta
- 22.11.2017 Työ- ja elinkeinoministeriö: Hallituksen esitys laeiksi työsopimuslain, kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain ja valtion virkamieslain muuttamisesta
- 19.12.2017 Opetushallitus: Liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinnon perusteiden luonnos

Palvelualojen ammattiliiton valtuusto 1.1. – 31.12.2017

Puheenjohtaja Laakso Sirpa

1. varapuheenjohtaja Ahmadi Berhan
2. varapuheenjohtaja Isokoski Sauli

Helsinki-Uusimaa [14]

Auer Mira-Veera, Hirvonen Harri, Kuuvalo Nasu, Laakkonen Heikki, Lehto Merja, Leskelä Petri, Maunula-Sairanen Katja, Mechelin Katja, Ojanen Tapio, Ruutinen Niina, Saari Kirsi, Saarinen Markku, Salonen Kati (3.1. alk.), Utriainen Simo, Yrjönen Isto (2.1. asti)

Häme-Pirkanmaa [6]

Kuusisto Tiina, Nyman Anne, Peltovirta Kari, Salminen Soile, Viljanen Iida, Vuorinen-Vilen Päivi

Lounais-Suomi [6]

Lahtinen Kirsi (1.1. alk.), Laaksonen Jyrki, Pihlajaniemi Sari, Saarinen Kati, Stenberg Kim, Viitanen Sirpa

Keski-Suomi [2]

Kainulainen Taina, Rajala Jari

Kaakkois-Suomi [5]

Kinnunen Päivi, Kyrö Piia, Sairomaa Tomi, Salmela Kirsi, Torniainen Virpi

Itä-Suomi [5]

Heiskanen Kristiina, Kinnunen Pirjo, Koski Matti, Leskinen Ulla, Ropponen-Korhonen Minna

Pohjanmaa [2]

Pulli Päivi, Saukko Päivikki

Oulu [4]

Alatalo Kimmo (15.5. asti), Kanninen Pentti (16.5. alk.) Korhonen Marjo (17.5. asti), Veera Väisänen (30.9. alk. ja 21.12. asti), Päivi Hoffrén (22.12. alk.), Kurtti Heidi, Luttinen Eija-Sinikka (29.9. asti), Paaso Atte (30.9. alk.)

Lappi [2]

Korhonen Panu, Paksuniemi Jari

Ahvenanmaa [1]

Heikfolk Ing-Mari (2.10. asti), Henriksson Christina (3.10. alk.)

Valtakunnallinen [3]

Fagerström Ulla, Kusmin Johanna, Lindgren Toni

Yleisvarajäsenet [9]

Fabritius Ville (Lounais-Suomi), Hekkala Rauno (Oulu), Keto-Tokoi Outi (Häme-Pirkanmaa) (1.11. asti), Kukkamäki Sirpa (Pohjanmaa), Myllys Kati (Itä-Suomi), Pimperri Jorma (Lappi), Vainio Harry (Helsinki-Uusimaa), Vatka Jonne (Keski-Suomi), Vauhkala Kai (Kaakkois-Suomi)

Palvelualojen ammattiliiton hallitus 1.1. – 31.12.2017

Puheenjohtaja Selin Ann

Puheenjohtajan henkilökohtainen varajäsen Koivuniemi Niina

Varsinaiset jäsenet

Heikkinen Sini, Hoppendorff Esa, Jaatinen Seija, Järvinen Petri, Kilpinen Lilli, Korhonen Marjo (18.5. alk.), Kosonen Ruut, Lehtonen Arja, Leinonen Satu, Lähdesniemi Marko, Nuolikoski Pirjo, Oikarinen Hannu, Puotsaari Tarja, Seilonen Tarja, Tuomela Tiia (30.4. asti), Vehmas Päivi

Yleisvarajäsenet

Iso-Lähteenmäki Lauri, Missi Outi, Romo Kati

Työttömyyskassan hallitus 1.1. – 31.12.2017

Puheenjohtaja Jaana Ylitalo

Varsinaiset jäsenet

Halonen Arto, Savolainen Tarja, Vakkuri Arja

Yleisvarajäsenet

Heikinen Juri, Purmonen Pauli, Vanha-Aho Heli

Hallituksen asettamat valiokunnat ja taustaryhmät

Työsuojelu- ja tasa-arvovaliokunta

Jyrinki Mikko, Kahelin Juha, Koivisto Tiina, Koivuluoma Leena, Kuosmanen Satu, Laitinen Mika, Lindström Satu, Nyman Anne, Riikonen Kimmo, Salonen Kati, Seppänen Riitta, Tiikkaja Timo, Vanha-aho Heli, Virtanen Miika ja Kilpinen Lilli (hallituksen edustaja)

Työ- ja talouselämävaliokunta

Harry Vainio, Taina Kainulainen, Marjo Korhonen, Joonas Tuomivaara, Minna Holtlund, Tomi Raitio, Olli Sääsä, Tiina Kuusisto, Sini Heikkinen (hallituksen edustaja)

Nuorisovaliokunta

Varsinaiset jäsenet: Helsinki-Uusimaa: Mila Kangasniemi (puheenjohtaja), Keski-Suomi ja Pohjanmaa: Jonne Vatka (varapuheenjohtaja), Lounais-Suomi: Kati Saarinen, Pirkanmaa: Taru Kaustinen (1.5. asti) Häme-Kaakkois-Suomi: Paula Käppi, Pohjois-Suomi: Tiia Tuomela, Itä-Suomi: Ruslan Shestakov

Varajäsenet: Helsinki-Uusimaa: Nina Karjalainen (1.2. asti) Keski-Suomi ja Pohjanmaa: Jenna Korkiamäki, Lounais-Suomi: Mohamed Yousif Ibrahim, Pirkanmaa: Aaron Taskinen, Häme-Kaakkois-Suomi: tyhjä, Pohjois-Suomi: Niko Pietarila, Itä-Suomi: Mari Liukkonen

Sopimusosalatoimikunnat

Alkon sopimusosalatoimikunta

Heikkinen Sini (hallituksen edustaja), Eronen Mikko, Höttönen Jukka, Kuismin Johanna (8.3. alk.), Säkkinen Marko (3.3. asti)

Apteekin sopimusosalatoimikunta

Fagerström Ulla, Holopainen Maarit, Seilonen Tarja (hallituksen edustaja), Soronen Marita, Vehmaslahti Leena

Kaupan esimiesten sopimusosalatoimikunta

Lehtinen Jyrki, Orava Kirsi (13.8. asti), Salmela Kirsi, Silen Eija

Kaupan myyjien sopimusosalatoimikunta

Harjunniemi Maija, Keto-Tokoi Outi (28.12. asti), Kokkola Jaana, Korhonen Marjo (29.6. asti), Lindström Kenneth (2.2. asti), Mehtovuori Tapio, Miina Kati, Pohtinen Markku, Puotsaari Tarja (hallituksen edustaja), Rantaeskola Päivi (28.8. alk.), Vainio Harry

Kaupan toimihenkilöiden sopimusosalatoimikunta

Airo Eila, Iso-Lähteenmäki Lauri (hallituksen edustaja), Jauhiainen Kalle, Koivu Talvikki, Lehtonen Esa, Merimaa Iiris, Tarvainen Tanja

Kaupan varaston sopimusosalatoimikunta

Hirvonen Harri, Hukkila Seppo (2.2. alk.), Isosalo Ari (2.2. asti), Järvensivu Janne, Järvinen Petri (hallituksen edustaja), Laakkonen Heikki, Leskelä Petri, Malmisaari Risto, Saarela Anssi (17.2. asti)

Yhteyskeskusten sopimusosalatoimikunta

Kivari Aki (17.1. asti), Kuusikko Tuula, Lindbom Mari

Matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palvelut, esimiesten sopimusosalatoimikunta

Arsalo Satu, Katainen Marjo, Oksa Hanna

Matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palvelut, työntekijöiden sopimusosalatoimikunta

Eriksson Mats, Fabritius Ville (31.8. alk.), Huhti Taina, Kuusisto Tiina, Lehto Merja, Mikkonen Petri, Neuvonen Timo, Noronen Piia (31.8. asti), Pirttijärvi Tuija, Pyy Marko, Ruutinen Niina, Vehmas Päivi (hallituksen edustaja)

Golf-alan sopimusosalatoimikunta

Grundström Ove (31.10. asti), Mäkinen Tapio

Hiihtokeskusalan sopimusosalatoimikunta

Bergström Anne, Koivumaa Kari, Komulainen Jari, Nikkinen Tarja, Oikarinen Hannu (hallituksen edustaja)

Huvipuistoalan sopimusosalatoimikunta

Patala Jarno, Saarela Markku, Ylinen Juha

Ohjelmapalvelualan sopimusosalatoimikunta

Marguet Catherine, Vuento Risto

Junapalveluhenkilökunnan (Avecra) sopimusosalatoimikunta

Sallila-Huttunen Lea, Sihto Birgitta, Vanhala Kimmo

Elokuvateatterin sopimusaloitokunta

Kelaranta Jouni, Kosonen Ruut (hallituksen edustaja), Oksanen Riikka, Pitkämäki Arla

Erityisteollisuuden sopimusaloitokunta

Rautakoski Ari (31.3. asti), Ramstedt Frieda (26.9. alk.), Roitto Tuulia

Hiusalan sopimusaloitokunta

Lievonen Satu (1.11. asti), Malin Cia (1.11. alk.), Maunula-Sairanen Katja, Nevala Eija, Parjanen Tiina

Kiinteistöpalvelualan sopimusaloitokunta

Fredrikson Markku, Kinnunen Pirjo, Missi Outi (hallituksen edustaja), Paksuniemi Jari, Rajala Jari (14.11. asti), Rutajärvi Kimmo, Saarinen Markku (14.11. asti), Sahlman Kaisamari, Salminen Seija, Stenberg Kim, Viitasaari Sami

Kopio- ja tulostusalan sopimusaloitokunta

Kotro Eveliina, Loukkola Jukka-Pekka, Nieminen Miki

Kotitalouskone- ja kodinkonetekniikan sopimusaloitokunta

Järvenpää Pirjo, Lindqvist Marko

Kuvanvalmistusalan sopimusaloitokunta

Blomqvist Marjo, Forsström Pirjo (11.9. asti), Kaunismäki Tarja (11.9. alk.)

Muuttopalvelualan sopimusaloitokunta

Eriksson Jan-Erik, Kuosmanen Jesse, Sairomaa Tomi

Suomen Kansallisoopperan sopimusaloitokunta

Juntunen Kim, Krohn-Markkanen Emma (1.11. alk.), Rahikainen Juha (26.9. asti), Sarkkila Petri, Viljamaa Pii (26.9. alk. ja 1.11. asti), Zukale Ari

Suomen Kansallisteatterin sopimusaloitokunta

Pollari Matti, Raitio Tomi, Tikkala Tuomas, Tuomainen Juhani, Vellamo Tuomas

Turvallisuusalan sopimusaloitokunta

Kauko Marko, Kyröhonka Kalle, Laitinen Mika, Lindgren Toni, Lindström Ove (26.9. alk.), Lähdesniemi Marko (hallituksen edustaja 26.9. alkaen), Nikupaavo-Hämeenaho Noora

Veikkauksen sopimusaloitokunta

Inkeroinen Juha, Kuulas Harri, Lilja Anu, Lindström Satu, Miettunen Markku

Palvelualojen ammattiliiton edustukset 2017

Apteekkialan pohjoismainen komitea

Järvi Miia (20.7. asti) Jäsen

AVARA

Hallitus Lehikoinen Heidi Jäsen

COZZ (Central European Organising Center)

Ohjausryhmä Lehikoinen Heidi Jäsen

EAPT

Järvi Miia (20.7. asti) Jäsen

EFFAT

Hallitus Björn Markku Varajäsen

Naiskomitea Virta Seija Jäsen

Nuorisovaliokunta Reponen Eveliina Jäsen

Eläketurvakeskus

Edustajisto Ylitalo Jaana Jäsen

Finnsecurity, Turvallisuusalan yhteistyöfoorumi

Eettinen lautakunta Sinkkonen Jyrki Jäsen

Johtoryhmä Sinkkonen Jyrki Jäsen

Haaga Instituutti-säätiö

Hallitus Björn Markku Jäsen

Mattila Jukka Varajäsen

Hakaniemen hankekeskus

Ohjausryhmä Ruohonen Helena Jäsen

Hotelli- ja ravintolamuseosäätiö

Edustajisto Björn Markku Jäsen

Hallitus Järn Jari Jäsen

Rouhiainen Seija (31.10. asti) Varajäsen

Hotelli-, ravintola-, catering- ja matkailualan Pohjoismainen Unioni (PU HRCT)

EWC-työryhmä Björn Markku Jäsen

Hallitus Ylitalo Jaana Jäsen

Hyvinkää-Riihimäen aikuiskoulutuskeskus, turvallisuusalan koulutus

Ohjausryhmä Sinkkonen Jyrki Jäsen

Ilmarinen

Eläkeasiain neuvottelukunta

Veirto Antti

Jäsen

Itä-Suomen aluehallintovirasto

Työsuojelunvastualueen työsuojelulautakunta

Honkanen Satu

Varajäsen

IUF

Hallitus

Ylitalo Jaana (31.8. asti)

Jäsen

Koivuniemi Niina (1.9. alk.)

Jäsen

HRCT-ryhmä

Hoikkala Raimo

Jäsen

Kaleva

Hallintoneuvosto

Mattila Jukka

Jäsen

Kansan Sivistysrahasto

PAMin rahaston hoitokunta

Kivenmaa Auli

Jäsen

Korimäki Irene

Jäsen

Tuomivaara Joonas (PAMin jäsen)

Jäsen

Kansan Sivistystyön Liitto

Hallitus

Noro Katja

Jäsen

Keskinäinen vakuutusyhtiö Turva

Hallitus

Mattila Jukka

Jäsen

Kojamo Oyj

Hallitus

Selin Ann

Jäsen

Palkitsemisvaliokunta

Selin Ann

Jäsen

Koulutusrahasto

Hallintoneuvosto

Selin Ann

Jäsen

Kuluttaja-asiain neuvottelukunta

Huovila Karoliina

Jäsen

Kuluttajariitalautakunta

Hallintoneuvosto

Vartiainen Mikko (30.6. asti)

Varajäsen

Huoneenvuokrajaosto

Kuntsi Hanna (12.5. asti)

Varajäsen

Levin Matkailukeskus

Hallitus

Mattila Jukka (31.12. asti)

Varapuheenjohtaja

Halttunen Anne (31.12. asti)

Varajäsen

Lääkealan ammatillinen neuvottelukunta

Järvi Miia (31.7. asti)

Jäsen

Maa- ja metsätalousministeriö

Elintarvikelainsäädännön ja -valvonnan jaosto

Järvi Miia (31.7. asti) Varajäsen
Jakosuo Katri (5.9. alk.) Varajäsen**Nordiska Frisörunionen**

Hallitus

Pajuniemi Tarja Jäsen

Nordiska Handels

Hallitus

Suominen Mia Jäsen
Ylitalo Jaana Jäsen

Työvaliokunta

Ylitalo Jaana Jäsen

Opetusalankoulutuskeskus (Opeko)

Turvallisuusalan ohjausryhmä

Sinkkonen Jyrki Jäsen

Opetushallitus

Majoitus-, ravitsemis- ja matkailupalvelujen ennakointiryhmä

Björn Markku Jäsen

Osaamisen ennakointifoorumin kaupan ja hallinnon ryhmä

Laakkonen Mikko Varapuheenjohtaja

Rakennetun ympäristön ennakointiryhmä

Viitanen Jarkko Jäsen

Opetushallitus/Tutkintotoimikunnat

Asiakirjahallinnan, sihteerityön ja virastopalvelujen ttk

Eskola Tomi Jäsen

Examenskommissionen inom hemarbets- och rengöringsservice

Stenberg Kim Jäsen

Examenskommissionen inom turism, inkvartering och kosthåll

Eriksson Mats Jäsen

Hotelli-ravintola ja cateringalan perustutkintojen ttk

Sarola Janne Jäsen

Kauneudenhoitoalan ttk

Nevala Eija Jäsen

Kauneudenhoitoalan ttk

Suominen Saara Jäsen

Kiinteistöpalvelun ttk

Grundström Mika Jäsen

Liiketalouden ttk

Similä Anne Jäsen

Lääkealan ttk

Fagerström Ulla Puheenjohtaja

Majoitus- ja ravitsemusalan työnjohdon ttk

Pitkänen Teemu Jäsen

Matkailualan ttk

Sallinen Margit Jäsen

Myynnin ja markkinointiviestinnän ttk

Vauhkala Kai Jäsen

Puhdistusalan ttk

Missi Outi Jäsen

Ravintola-, hotelli- ja ruokapalvelualan ttk

Suomalainen Jouni Jäsen

Turvallisuusalan ttk

Aalto Tuure Jäsen

Turvallisuusalan ttk

Isosalo Klaus Jäsen

Varasto- ja logistiikkapalvelujen ttk

Laakkonen Heikki Jäsen

Oulun Osuuspankki

Palkansaajatoimikunta

Puirava Raija Jäsen

Palkansaajakeskusjärjestöt		
ITSET-ryhmä	Huovila Karoliina	Jäsen
Palkansaajalehdet PALE ry		
Hallitus	Kivenmaa Auli	Jäsen
Palkansaajasäätiö		
Apurahatoimikunta	Remahl Maj-Len	Jäsen
Palkansaajien hyvinvointi ja terveys ry		
Hallitus	Klllokoqi Egëzona	Jäsen
Palkansaajien koulutussäätiö		
Hallitus	Palosaari Airi	Jäsen
	Vihersalo Merja	Varajäsen
Palkansaajien tutkimuslaitos		
Hallitus	Veirto Antti	Jäsen
Palvelualan Unioni		
Hallitus	Ylitalo Jaana	Jäsen
	Lehikoinen Heidi	Varajäsen
	Koivuniemi Niina	Jäsen
Pamlex Oy		
	Palosaari Airi	Toimitusjohtaja
	Konola Jyrki	Puheenjohtaja
Hallitus	Mattila Jukka	Jäsen
Hallitus	Koivuniemi Niina	Jäsen
Pirkanmaan Osuuskauppa		
Edustajisto	Koivuniemi Niina	Jäsen
Pohjoismaiden liikealan liittojen sijoitusrahasto		
Hallitus	Mattila Jukka	Jäsen
Pohjoismainen yhteistyökomitea (HK)		
Hallitus	Selin Ann	Varapuheenjohtaja
Työvaliokunta	Selin Ann	Jäsen
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto		
Työsuojelulautakunta	Puirava Raija	Varajäsen
Pohjola-Norden		
AY-toimikunta	Nousjoki Joesetta	Jäsen
Poliisihallitus		
Turvallisuusalan neuvottelukunta	Sinkkonen Jyrki	Jäsen
	Lindfors Marko	Varajäsen

Päivittäistavarakauppa PTY ry

Kaupan alkoholiasioiden neuvotteluryhmä Suominen Mia Jäsen

Ravintolakoulu Perho

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiryhmä Laurinen Tarkko Jäsen

SAK

Edustajisto

Selin Ann	Puheenjohtaja
Pousi Antero	1. varajäsen
Lehtonen Arja	2. varajäsen
Ahmadi Berhan	Jäsen
Ylivirta Anne	1. varajäsen
Suvanto Hanna	2. varajäsen
Buska Johanna	Jäsen
Oikarinen Hannu	1. varajäsen
Pimper Jorma	2. varajäsen
Lehtikangas Heidi (31.8. asti)	Jäsen
Gåpå Susanna (24.10. alk.)	Jäsen
Järvinen Petri	1. varajäsen
Leskelä Petri	2. varajäsen
Lindström Kenneth (31.1. asti)	Jäsen
Hakanen Niina (25.4. alk.)	Jäsen
Savolainen Tarja	1. varajäsen
Eskelinen Paula	2. varajäsen
Heikkinen Sini	Jäsen
Höttönen Jukka	1. varajäsen
Vanha-aho Heli	2. varajäsen
Hoppendorff Esa	Jäsen
Laaksonen Jyrki	1. varajäsen
Leskinen Ulla	2. varajäsen
Isokoski Sauli	Jäsen
Korhonen Marjo	1. varajäsen
Okello Johan Marc	2. varajäsen
Jaatinen Seija	Jäsen
Torni Anni	1. varajäsen
Romo Kati	2. varajäsen
Jonkka Harri	Jäsen
Leinonen Satu	1. varajäsen
Naakka Mikko	2. varajäsen
Kilpinen Lilli	Jäsen
Lindbom Mari	1. varajäsen
Pulli Päivi	2. varajäsen
Kokkola Jaana	Jäsen
Kyrö Piia	1. varajäsen
Heinonen Sari	2. varajäsen
Laakso Sirpa	Jäsen
Tikkanen Jani	1. varajäsen
Prinkkilä Virpi	2. varajäsen

	Lindström Satu	Jäsen
	Seilonen Tarja	1. varajäsen
	Fageström Ulla	2. varajäsen
	Luttinen Eija-Sinikka (7.11. asti)	Jäsen
	Puotsaari Tarja	1. varajäsen
	Matero Riitta	2. varajäsen
	Missi Outi	Jäsen
	Ahola Kaisu	1. varajäsen
	Vauhkala Kai	2. varajäsen
	Oksa Hannamari	Jäsen
	Laakkonen Johanna	1. varajäsen
	Järvinen Mikko	2. varajäsen
	Ruutinen Niina	Jäsen
	Kuosmanen Satu	1. varajäsen
	Lehto Merja	2. varajäsen
	Salminen Riikka	Jäsen
	Pihlajaniemi Sari	1. varajäsen
	Huhti Taina	2. varajäsen
	Saukko Päivikki	Jäsen
	Nuolikoski Pirjo	1. varajäsen
	Hotakainen Jenni	2. varajäsen
	Tiikkaja Timo	Jäsen
	Partanen Reijo	1. varajäsen
	Iso-Lähteenmäki Lauri	2. varajäsen
	Tuomela Tiia	Jäsen
	Djupsjöbacka Johannes	1. varajäsen
	Alatalo Kimmo	2. varajäsen
	Vainio Harry	Jäsen
	Maunula-Sairanen Katja	1. varajäsen
	Vanhala Kimmo	2. varajäsen
	Vehmas Päivi	Jäsen
	Vatka Jonne	1. varajäsen
	Kainulainen Taina	2. varajäsen
	Keto-Tokoi Outi (22.8. asti)	Jäsen
	Viljanen Iida (24.10. alk.)	Jäsen
	Daniel Anna (24.10. alk.)	1. varajäsen
	Heimlander Maarit (24.10. alk.)	2. varajäsen

SAK

Hallitus

Työvaliokunta

	Koivuniemi Niina	Jäsen
	Ylitalo Jaana	Jäsen
	Viitanen Jarkko	Varajäsen
	Konola Jyrki	Yleisvarajäsen
	Kuntsi Hanna (12.5. asti)	Varajäsen
	Nikula Kimmo (30.5. alk.)	Varajäsen
	Selin Ann	Jäsen
	Ylitalo Jaana	Varajäsen

SAK asiantuntijaryhmä

Ay-koulutusasiantuntijat	Palosaari Airi	Jäsen
Juristit	Huovila Karoliina	Varapuheenjohtaja
	Mannonen Sanna	Jäsen
	Pohjola Arja	Jäsen
	Vilches Suvi	Jäsen
	Vähtäri Henry	Jäsen
Järjestöasiantuntijat	Lehikoinen Heidi	Puheenjohtaja
	Lehtinen Helena	Jäsen
	Karvonen Niina	Jäsen
	Rouhiainen Aki	Jäsen
	Manninen Jaana	Jäsen
Kansainväliset asiantuntijat	Taivainen Mari	Jäsen
	Nousjoki Jozetta	Jäsen
Koulutuspoliittiset asiantuntijat	Laakkonen Mikko	Jäsen
Maahanmuuttopoliittinen verkosto	Vilches Suvi	Jäsen
	Khalili Serveh	Jäsen
	Laakkonen Mikko	Jäsen
	Saarenkoski Pinja	Jäsen
Nuorisovastaavat	Reponen Eveliina	Jäsen
	Khalili Serveh	Jäsen
Ruotsinkielisen toiminnan verkosto	Taivainen Mari	Jäsen
Sopimusvastaavat	Björn Markku	Jäsen
	Hoikkala Raimo	Jäsen
	Huovila Karoliina	Jäsen
	Moilanen Sirpa	Jäsen
	Lindfors Marko	Jäsen
	Nikula Kimmo	Jäsen
	Pajuniemi Tarja	Jäsen
	Rouhiainen Seija	Jäsen
	Sinkkonen Jyrki	Jäsen
	Suominen Mia	Jäsen
	Viitanen Jarkko	Jäsen
Sosiaalipoliittiset asiantuntijat	Virta Seija	Jäsen
	Kllokogi-Bublaku Egezona	Jäsen
Talous- ja henkilöstövastaavat	Vihersalo Merja	Jäsen
	Halttunen Anne	Jäsen
	Mattila Jukka	Jäsen
Talous-, elinkeino- ja ilmastoasiantuntijat	Koskela Antti	Jäsen
	Jakosuo Katri	Jäsen
	Gorschkow-Salonranta Elena	Jäsen
	Veirto Antti	Jäsen
Tasa-arvovastaavat	Kähärä Erika	Jäsen
	Virta Seija	Jäsen
Työelämän kehittäjät	Veirto Antti	Jäsen
Työsuojeluvastaavat	Kähärä Erika	Jäsen
	Virta Seija	Jäsen
Työttömyyskassojen johtajat	Virtanen Markku	Jäsen

Valtion omistajaohjaus	Koskela Antti	Jäsen
	Konola Jyrki	Varajäsen
Viestintävastaavat	Piironen Timo	Jäsen
	Järvi Miia	Jäsen
	Leponiemi Tero	Jäsen
SAK:n asiantuntijaryhmät (5.2. asti)		
Ay-koulutusvastaavat	Palosaari Airi	Jäsen
Elinkeinopoliittiset asiantuntijat	Järvi Miia	Jäsen
Harmaa talous	Leppäkangas Sirpa	Jäsen
Henkilöstön kehittäjät	Vihersalo Merja	Jäsen
Juristit	Juristit	Jäsen
Järjestö	Lehikoinen Heidi	Puheenjohtaja
Kansainväliset asiantuntijat	Nousjoki Jozetta	Jäsen
	Taivainen Mari	Jäsen
Kehittäjät ja tutkijat	Ruohonen Helena	Jäsen
Koulutuspoliittiset asiantuntijat	Laakkonen Mikko	Jäsen
Maahanmuuttopoliittinen työryhmä	Laakkonen Mikko	Jäsen
Nuoriso	Palosaari Katja	Jäsen
Ruotsinkielinen	Taivainen Mari	Jäsen
Sopimusvastaavat	sopimuspäällikkö	Jäsen
	sopimusasiantuntijat	Jäsen
Sosiaalipoliittiset vastaavat	Veirto Antti	Jäsen
Talousvastaavat	Mattila Jukka	Jäsen
Tasa-arvo	Virta Seija	Jäsen
Tietohallintovastaavat	Rönkkö Tarja	Jäsen
Turvallisuusalan foorumi	Sinkkonen Jyrki	Jäsen
Työelämän kehittäjät ja tutkijat	Veirto Antti	Jäsen
Työsuojelu	Virta Seija	Jäsen
Työsuojeluvastaavat	Kähärä Erika	Jäsen
Viestintä	Piironen Timo	Puheenjohtaja
SAK:n hankeryhmät		
Mahdollisuuksien aika	Jakosuo Katri	Jäsen
Sopimusyhteiskunnan vahvistaminen	Ylitalo Jaana	Jäsen
Yhteiskuntavaikuttamisen vahvistaminen	Piironen Timo	Puheenjohtaja
SAK Ay-tutkintotoimikunta		
	Ruohonen Helena	Jäsen
	Eskola Tomi	Varajäsen
SAK Kuluttaja-asiain neuvottelukunta		
	Suominen Mia (31.8. asti)	Jäsen
SAK:n taustaryhmät		
Vuosilomalain muuttaminen	Huovila Karoliina	Jäsen
SAK:n ja liittojen väliset järjestöraja-asiat		
Sovittelulautakunta	Ojala Juha	Jäsen

	Leppäkangas Sirpa	Jäsen
SAK:n opistoyhdistys		
Hallitus	Lehikoinen Heidi	Jäsen
SAK-EK		
Tilastolautakunta	Veirto Antti	Jäsen
Tuottavuusfoorumi	Ylitalo Jaana	Jäsen
SAL ry		
Hallitus	Ryhänen Jani	Jäsen
SASK		
Hallitus	Lehikoinen Heidi	Jäsen
Skills Finland ry		
Hallitus	Laakkonen Mikko (31.12. asti)	Jäsen
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira		
Alkoholijuomien anniskelun ja vähittäismyynnin neuvotteluryhmä (AVÄNE)	Kuntsi Hanna (12.5. asti)	Jäsen
Sosiaali- ja terveysministeriö		
Työsuojeluneuvottelukunta	Kähärä Erika	Varajäsen
Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta		
	Veirto Antti	Asiantuntijajäsen
	Kllokoqi-Bublaku Egëzona	Varajäsen
SUN/Pohjoismainen palvelualojen unioni		
Hallitus	Ylitalo Jaana	Puheenjohtaja
Siivoussektorin hallitus	Salonen Juhani (24.8. asti)	Puheenjohtaja
Siivoussektorin hallitus	Pajuniemi Tarja	Varajäsen
Turvallisuussektorin hallitus	Lindfors Marko	Jäsen
Kiinteistösektorin hallitus	Salonen Juhani (24.8. asti)	Varajäsen
Kiinteistösektorin hallitus	Viitanen Jarkko	Jäsen
Suomen ympäristöopisto SYKLI		
Hallitus	Vihersalo Merja	Jäsen
Tatsi ry		
Hallitus	Ylitalo Jaana	Puheenjohtaja
	Kllokoqi-Bublaku Egëzona	Jäsen
Työ- ja elinkeinoministeriö		
TEM ruotsinkielinen kehittämissryhmä	Suominen Mia	Varajäsen
Työeläkeyhtiö Elo		

Hallintoneuvosto	Ylitalo Jaana	Jäsen
Hallitus	Selin Ann	Jäsen
Työneuvosto		
	Pohjola Arja	Varajäsen
Työsuojelurahasto		
Valtuusto	Virta Seija	Varajäsen
Työterveyslaitos		
Kuopion alueellinen neuvottelukunta	Honkanen Satu	Jäsen
Uudenmaan alueneuvottelukunta	Virta Seija	Jäsen
Työttömyysvakuutusrahasto		
Hallintoneuvosto	Selin Ann	Jäsen
Työtuomioistuin		
	Pohjola Arja	Varajäsen
Työturvallisuuskeskus		
Hallitus	Kähärä Erika	Varajäsen
Palveluryhmä	Björn Markku	Jäsen
	Kähärä Erika	Jäsen
	Viitanen Jarkko	Jäsen
	Virta Seija	Jäsen
Työväen Arkistosäätiö		
Hallitus	Remahl Maj-Len	Puheenjohtaja
Työväen Sivistysliitto		
Edustajisto (15.6. asti)	Ahomäki Sinikka	Jäsen
	Neuvonen Timo	Jäsen
	Puhakka Kati	Jäsen
	Peltovirta Kari	Jäsen
	Stenberg Kim	Jäsen
	Strömberg-Kaidankangas Nina	Varajäsen
	Ruohonen Helena	Varajäsen
	Kangasniemi Margit	Varajäsen
	Salmela Jaana	Varajäsen
	Laakkonen Mikko	Varajäsen
Digiosaajaksi työelämään ohjausryhmä		
	Honkanen Satu (31.12. asti)	Jäsen
Edustajisto (16.6. alk.)	Manninen Jaana	Jäsen
Hallitus (16.6. alk.)	Palosaari Airi	Jäsen
	Lehikoinen Heidi	Varajäsen
Vuosikokous	Palosaari Airi	Jäsen
	Mäenpää Tarja	Jäsen

Työ- ja elinkeinoministeriö

Kuluttaja-asiain neuvottelukunta	Suominen Mia (31.8. asti)	Jäsen
Kuluttajaturvallisuusasian neuvottelukunta	Järvi Miia (4.10. asti)	Jäsen

UNI Global

Hallitus	Selin Ann	Puheenjohtaja
Naisten maailmankomitea	Ylitalo Jaana	Varajäsen
Kiinteistöpalvelualojen ohjausryhmä	Erika Kähärä	Jäsen
Työvaliokunta	Ylitalo Jaana	Jäsen
	Selin Ann	Jäsen

UNI Europa

Beauty and Hair	Pajuniemi Tarja	Jäsen
Gaming	Halonen Arto	Varapuheenjohtaja
Hallitus	Ylitalo Jaana	Jäsen
Hallitus	Nousjoki Jozetta	Varajäsen
Kaupan sektori	Suominen Mia	Jäsen
Naiskomitea	Kähärä Erika	Jäsen
Property Services	Salonen Juhani	Jäsen
Turvallisuusalan sosiaalidialogi	Lindfors Marko	Jäsen
Kaupan sosiaalidialogi	Kähärä Erika (30.6. asti)	Puheenjohtaja

UNI Europa Property Services

Ohjausryhmä	Ylitalo Jaana	Puheenjohtaja
-------------	---------------	---------------

UNI Europa Youth

Ohjausryhmä	Reponen Eveliina	Jäsen
-------------	------------------	-------

UNI Nordic

Ohjausryhmä	Reponen Eveliina	Jäsen
-------------	------------------	-------

Uudenmaan verovirasto

Verotuksen oikaisulautakunta	Vartiainen Mikko (30.6. asti)	Varajäsen
------------------------------	-------------------------------	-----------

Vakuutusosikeus

Työeläkeasiat	Pohjola Arja	Varajäsen
---------------	--------------	-----------

Valtioneuvosto

Ihmiskaupan vastainen verkosto	Laakkonen Mikko	Jäsen
--------------------------------	-----------------	-------

Vanajavesisäätiö

Hallitus	Mattila Jukka (31.12. asti)	Jäsen
	Ylitalo Jaana (31.12. asti)	Varajäsen

Varma

Eläkeyhtiöiden vakuutettujen neuvottelukunnat

Hallintoneuvosto Eläkeyhtiöiden vakuutettujen neuvottelukunnat	Jouni Suomalainen (PAMin jäsen) Niina Koivuniemi	Sokotel Oy Jäsen
Vuokralaiset ry Hallitus	Peltovirta Kari (PAMin jäsen) (31.12. asti) Kuntsi Hanna (12.5. asti)	Suomen Lähikauppa Jäsen
VVO Hallitus Nimitysvaliokunta	Selin Ann (27.3. asti) Selin Ann (27.3. asti)	Jäsen Jäsen
Yritysten hyvinvoinnin ja tuottavuuden kehittämisohjelman ohjausryhmä Virta Seija	Jäsen	
Ympäristöministeriö Ympäristömerkintälautakunta	Suominen Mia (31.12. asti)	Jäsen

Palvelualojen ammattiliiton jäsenyydet 2017

Arvokeskustelijat ry

EFFAT

European Association of Pharmacy Technicians EAPT

Finland's Sustainable Investment Forum – FINSIF

IUF

Kansan Sivistystyön Liitto KSL ry

Kepa ry

Markkinointi-instituutti kannatusyhdistys ry

Nordiska Frisörunionen

Nordiska Handels

Nordiska Samarbetskommittén

Nordiska Unionen för Hotell-, Restaurang-, Catering- och Tourismanställda NU HRCT

Palkansaaajalehdet PALE ry

Palkansaaajien tutkimuslaitos

Pohjola-Norden ry

Rakennus- ja kiinteistöpalvelualan vetovoima ry

Reilu Kauppa ry

Seksuaalinen tasavertaisuus-SETA ry

Skills Finland ry

Someron Vesiensuojeluyhdistys ry

SOSTE Suomen sosiaali- ja terveys ry

SUN

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Suomen Ammattiin Opiskelevien Keskusliitto SAKKI ry

Suomen Ammattiliittojen Lomajärjestö SAL ry

Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus SASK ry

Suomen Mielenterveysseura ry

Suomen UN Women ry

Suomen YK-liitto

Suomi-Venäjä-Seura

Tietotekniikan Liitto ry

Työterveyden Edistämisyhdistys ry

Työttömien ay-jäsenten tukiyhdistys TATSI ry

Työväen museoyhdistys ry

Työväen Musiikitapahtuma ry

Työväen Sivistysliitto TSL ry

Työväenperinne ry

UNI Global Union

UNI Europa

Vuokralaiset VKL ry

WWF

**Palvelualojen
ammattiliitto**
Servicefacket

www.pam.fi